

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 17 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Interpelacja poselska nr 17706
Znak sprawy: DZP1.K43.57.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 17706 z 15 czerwca 2026 r. Postów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej: Pana Patryka Wichra, Pana Andrzeja Adamczyka, Pana Władysława Kurowskiego, Pana Mariusza Krystiana, Pana Rafała Bochenka, Pani Józefy Szczurek-Żelazko, Pana Jarosława Krajewskiego, Pana Tadeusza Chrzana, Pani Anny Dąbrowskiej-Banaszek, Pana Fryderyka Sylwestra Kapinosa, Pani Agnieszki Anny Soin, Pani Anny Kwiecień, Pani Ewy Leniart, Pana Grzegorza Lorka, Pani Agaty Wojtysek, Pana Zbigniewa Hoffmanna, Pana Michała Moskala, Pana Przemysława Drabka, Pana Pawła Hreniaka, Pani Bożeny Borys-Szopa, Pana Dariusza Stefaniuka oraz Pana Michała Wosia – w sprawie zmiany kryteriów oceny (mierników) tzw. nabyć sprawdzających oraz systemowej presji fiskalnej wywieranej na mikro i małych przedsiębiorców przez organy Krajowej Administracji Skarbowej, wyjaśniam co następuje.

Ad 1.

Pracownicy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) oraz funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej prowadzą czynności, w tym nabycia sprawdzające, postępowania mandatowe, kontrole podatkowe/kontrole celno-skarbowe w zakresie cen transferowych, agresywnej optymalizacji podatkowej, wyłudzeń podatku VAT, likwidacji szarej strefy, nielegalnego hazardu, przestępczości akcyzowej, przemytu i obrotu towarami z zagranicą, majątku nieznajdującego pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów, postępowania podatkowe itp. Kontrole w zakresie wywiązywania się z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży za pośrednictwem kas rejestrujących stanowią jedno z bardzo wielu zadań, tym samym system oceny i nagradzania pracowników KAS i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej nie jest i nie może być oparty wyłącznie na liczbie kontroli (w tym nabyć sprawdzających) zakończonych nałożeniem mandatu lub skierowaniem sprawy do ukarania. Całościowa ocena pracy urzędu skarbowego/urzędu celno-skarbowego to złożony

proces, który obejmuje wiele zróżnicowanych obszarów jego działalności. Nie można tym samym dokonywać oceny pracy urzędów tylko przez jeden pryzmat, ponieważ praca urzędu łączy wiele skomplikowanych i różnorodnych obszarów takich jak np. obsługa klienta, analiza ryzyka, szeroko rozumiane czynności kontrolne, wymiar, egzekucja, wpływy budżetowe itp.

Ad 2.

Wszelkie regulacje w zakresie określania kierunków działania i rozwoju KAS na poszczególne lata są wydawane w formie zarządzenia Szefa KAS, po zatwierdzeniu przez Ministra Finansów i Gospodarki.

Natomiast propozycję zmiany, do której odnosi się przedmiotowa interpelacja przygotował Zespół do spraw wskaźników realizacji celów KAS.

Wspomniany Zespół, powołany przez Szefa KAS na mocy zarządzenia z dnia 1 sierpnia 2024 r., ma za zadanie wspieranie Szefa KAS w przygotowaniu rocznych kierunków działania i rozwoju KAS. W skład Zespołu wchodzi eksperci z jednostek KAS posiadający niezbędną wiedzę i doświadczenie w zakresie organizacji KAS i obszarów jej działalności. Należy przy tym zauważyć, że zaangażowanie ekspertów z jednostek organizacyjnych KAS w tworzenie planów rocznych pozwala skorelować cele centralne z możliwościami terenowymi z uwzględnieniem specyfiki regionalnej oraz maksymalnie wykorzystać wiedzę organizacji o jej działaniu.

Propozycja zmiany wskaźnika wynikała ze zmiany od 2025 r. w podejściu do pomiaru działań KAS. Był to kluczowy moment z uwagi na rozpoczęcie nowej perspektywy strategicznej na lata 2025-2028. W 2025 r. w odniesieniu do roku 2024 przeniesiono nacisk z podejścia ilościowego na badanie efektywności i jakości działania KAS. Dotyczyło to w szczególności działania KAS w obszarach kontroli i analityki.

Zmiany nie miały na celu dodatkowego ingerowania w działalność podatników, ale w oparciu o analizę ryzyka skoncentrowanie się na obszarach i potencjalnych podmiotach, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości jest odpowiednio wysokie. Dlatego też na 2025 rok zmieniono założenia dotyczące określenia przedmiotowego wskaźnika z dotychczas stosowanego, dotyczącego liczby weryfikacji punktów sprzedaży i oparto go na skuteczności działań.

Czynności realizowane w ramach nabycia sprawdzającego nie są czynnościami realizowanymi losowo, lecz podlegają wcześniejszemu typowaniu na podstawie wyników analizy ryzyka w obszarach określonych dla tej instytucji prawnej.

W takim modelu naturalnym wskaźnikiem jest skuteczność ujawniania naruszeń, a nie wyłącznie liczba wykonanych czynności.

Ad 3.

Odnosząc się do podniesionej w interpelacji kwestii zarzutów zgłaszanych przez pracowników KAS, dotyczących odgórnie narzucanych planów kwotowych mandatów wyjaśniam, że w tym zakresie obowiązują wyłącznie przepisy Kodeksu karnego skarbowego dotyczące zasad i okoliczności uwzględnianych przy wymiarze kary (art. 12 i art. 13 kks).

Z kolei określając wysokość kary grzywny nakładanej w drodze mandatu karnego, kontrolujący działają na podstawie przepisów art. 48 §1 i 2 Kks, zgodnie z którymi mandatem karnym można nałożyć karę grzywny w granicach od jednej dziesiątej do pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia (aktualnie od 480,60 zł do 24.030 zł).

Ad 4.

Odnosząc się do kwestii danych dotyczących realizacji nabyć sprawdzających w latach 2023-2025 oraz w I półroczu 2026 r., przedstawiam następujące informacje:

- 1) 2023 rok
 - przeprowadzono 58 341 nabyć sprawdzających,
 - stwierdzono 13 868 nieprawidłowości (23,77%),
 - nałożono 13 025 mandatów karnych, na łączną kwotę 19 203 423,00 zł,
 - w 120 przypadkach odmówiono przyjęci mandatu karnego,
 - w 615 przypadkach odstąpiono od nałożenia mandatu;
- 2) 2024 rok
 - przeprowadzono 59 675 nabyć sprawdzających,
 - stwierdzono 13 916 nieprawidłowości (23,32%),
 - nałożono 13 787 mandatów karnych, na łączną kwotę 20 438 126,60 zł,
 - w 370 przypadkach odmówiono przyjęci mandatu karnego,
 - w 349 przypadkach odstąpiono od nałożenia mandatu;
- 3) 2025 rok
 - przeprowadzono 57 858 nabyć sprawdzających,
 - stwierdzono 19 282 nieprawidłowości (33,33%),
 - nałożono 20 200 mandatów karnych, na łączną kwotę 27 815 124,52 zł,
 - w 441 przypadkach odmówiono przyjęci mandatu karnego,
 - w 108 przypadkach odstąpiono od nałożenia mandatu;
- 4) I półrocze. 2026 roku
 - przeprowadzono 31 634 nabyć sprawdzających,
 - stwierdzono 12 065 nieprawidłowości (38,14%),
 - nałożono 12 309 mandatów karnych, na łączną kwotę 16 162 903,80 zł,
 - w 325 przypadkach odmówiono przyjęci mandatu karnego.
 - w 53 przypadkach odstąpiono od nałożenia mandatu (dotyczy I kwartału 2026 r.).

Ad 5.

Nawiązując do pytania dotyczącego m.in. procentu wszystkich kontroli podatkowych i celno-skarbowych w latach 2024–2026, które dotyczyły mikro i małych przedsiębiorców (zatrudniających do 50 pracowników), w porównaniu do podmiotów średnich i dużych, informuję, że w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2026 r.:

- 1) 83,5% kontroli podatkowych i kontroli celno-skarbowych dotyczyło mikro i małych przedsiębiorców;
- 2) 6,7% kontroli podatkowych i kontroli celno-skarbowych dotyczyło średnich i dużych przedsiębiorców.

Ad 6.

Jak już wskazano w odpowiedzi na pytanie drugie, zmiany we wskaźniku dotyczącym weryfikacji realizacji obowiązku ewidencjonowania obrotu przy wykorzystaniu kasy rejestrującej oraz wydawania paragonów fiskalnych w trybie nabycia sprawdzającego miały na celu, w oparciu o analizę ryzyka, skoncentrowanie działań na obszarach, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości jest odpowiednio wysokie.

Przedstawiając powyższe mam nadzieję, że zaprezentowane informacje stanowią wyczerpującą odpowiedź na złożoną interpelację i spotkają się z uprzejmą akceptacją Pana Marszałka.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów